

“RAZILAŞDIRILMIŞDIR”

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı
tərəfindən

Baş direktor
Ziya Əliyev

“ 1 ” “ İyun ” 2023-cü il

“TƏSDİQ EDİLMİŞDİR”

“PAŞA Həyat Sığorta” Açıq Səhmdar
Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin
23.05.2023 -cü il tarixli, 072-23 sayılı
iclas protokolu ilə

İdarə Heyətinin sədri
Niyaz İsmayılov

“ 23 ” “ may ” 2023-cü il

Həyat sığortası qaydaları

Bakı – 2023

Ümumi anlayışlar

Həyat sığortası qaydaları (bundan sonra – Qaydalar) Cəmiyyətin həyata keçirdiyi, bu qaydalarda nəzərdə tutulan könüllü sığorta növləri üzrə müvafiq qayda və şərtləri müəyyən edir.

Əgər Qaydaların məzmununda başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, bu Qaydalarda istifadə olunan termin və ifadələr aşağıdakı mənaları daşıyır:

Sığortalı – sığorta haqqı ödəyən, sığorta obyektinin sığorta etdirilməsində sığorta marağı olan sığorta müqaviləsinin tərəfi;

Sığortaçı – “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq lisenziyaya malik olan, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda qanunvericiliklə və ya müqavilə ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan sığorta müqaviləsinin tərəfi olan yerli hüquqi şəxs “PAŞA Həyat Sığorta” ASC;

Sığorta olunan – sığorta müqaviləsi əsasında əmlak mənafehləri sığortalanan şəxs.

Faydalanan şəxs – sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişi verilməli olan şəxs;

Aktuari – qanunvericiliyə uyğun olaraq iqtisadi-riyazi hesablamalar aparmaqla sığorta haqlarının hesablanması əsaslarını müəyyən edən, həmçinin sığorta ehtiyatlarını hesablayan mütəxəssis;

Sığorta müqaviləsi – sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi razılaşma;

Sığorta şəhadətnaməsi – sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiq edən, sığortaçı tərəfindən sığortalıya və (və ya) sığorta olunana verilən sənəd;

Sığorta predmeti – sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafehlərinin aid olduğu fiziki şəxs;

Sığorta riski – sığorta obyektini ilə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi və ya halın yaranması ehtimalı, həmçinin bu ehtimala qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlik;

Sığorta hadisəsi – sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişinin sığortalıya, sığorta olunana və ya digər faydalanan şəxslərə ödənilməsi üçün əsas olan, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində bu Qaydaların 5-ci maddəsinə uyğun olaraq baş verən hadisə və ya yaranan hal;

Sığorta məbləği – sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilmiş məbləğlə ifadə olunan sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin son həddi;

Sığorta haqqı – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləği;

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyası;

Bədbəxt hadisə – kənar və qısa müddətli fiziki təsirlə əlaqədar olan və sığorta olunanın sağlamlığına zərər vuran – bədən üzvlərinin, toxumalarının zədələnməsi ilə sağlamlığının qəflətən və kəskin pozulması halı ilə müşayiət olunan qəfil, gözlənilməz və təsadüfi hadisə;

Xəstəlik - ixtisaslı həkim tərəfindən müəyyən olunmuş insan orqanizminin fəaliyyət pozğunluğu;

Sığorta tarifi – sığorta haqqının hesablanması üçün sığorta məbləğinə tətbiq edilən faizlə ifadə olunan dərəcə;

Gözləmə müddəti – sığortaçının baş vermiş hadisələrə görə məsuliyyət daşımadığı müddət;

Öncədən mövcud olan vəziyyət/xəstəlik – sığorta müqaviləsi bağlandığı anda artıq diaqnozu qoyulmuş yaxud əlamətləri ilə özünü bildirən, sığortalı/sığorta olunanın əvvəlcədən xəbərdar olduğu və ya xəbərdar olmalı olduğu səhhətin pisləşməsi, zədə, travma, patologiya, xroniki və ya kəskin xəstəlik, psixi və ya nevroloji pozğunluq və digər vəziyyətlər və ya xəstəliklər;

Əlillik – sığortalının/sığorta olunan şəxslərin müxtəlif maneələrlə qarşılıqlı təsir zamanı digərləri ilə bərabər səviyyədə cəmiyyət həyatında tam və səmərəli iştiraka mane olan sabit fiziki, psixi və əqli və ya hissiyyət pozuntularının olması; Əlillik qanunvericiliklə səlahiyyət verilmiş qurum tərəfindən müəyyən edilir;

Əlilliyi olan şəxs – anadangəlmə, xəstəlikdən və ya xəsarətdən doğan əqli və ya fiziki qüsurlar nəticəsində həyat fəaliyyəti məhdudlaşan, sosial yardıma və müdafiyyə ehtiyacı olan şəxs;

Elektron sənəd – informasiya sistemində istifadə üçün elektron formada təqdim edilən və elektron imza ilə təsdiq olunmuş sənəd;

Elektron imza – digər verilənlərə əlavə edilən və ya onlarla məntiqi əlaqəli olan, imza sahibini identifikasiya etməyə imkan verən verilənlər.

1. Sığorta sinfi

- 1.1.** Bu Qaydalara əsasən təqdim olunan sığorta təminatı şəxsi sığortaya aid olan aşağıdakı sığorta siniflərinə aid edilir:
 - 1.1.1.** Sığortalı və ya sığorta olunan öldükdə sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan həyatın ölüm halından sığortası;
 - 1.1.2.** Sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində əmək qabiliyyətini tam və ya qismən itirdiyi halda, onun itirilmiş gəlirinin əvəzini ödəmək məqsədilə sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta.

2. Sığorta obyektı

- 2.1.** Bu Qaydalara görə sığorta obyektı sığortalının, yaxud sığorta olunanın həyatı və sağlamlığı ilə əlaqədar əmlak mənafehidir.

3. Sığorta predmeti

- 3.1.** Bu qaydalara əsasən sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafehlərinin aid olduğu fiziki şəxs sığortanın predmeti hesab olunur.
- 3.2.** Sığorta müqaviləsinə əsasən həm sığortalı özü, həm də müqavilədə göstərilən başqa şəxs (Sığorta olunan) sığortalana bilər.

4. Sığorta haqqı və sığorta məbləği

- 4.1.** Sığorta haqqının miqdarı sığorta müqaviləsində razılaşdırılır.
- 4.2.** Sığorta müqaviləsində sığorta haqqının birdəfəlik və ya hissə-hissə ödənilməsi razılaşdırıla bilər.
- 4.3.** Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə sığortaçı onun ödənilməsi üçün bu Qaydaların 4.4-cü bəndinin tələbini nəzərə alaraq yazılı surətdə 15 günədək müddət müəyyən edə bilər.
- 4.4.** Hər bir halda sığorta haqqı və ya onun razılaşdırılmış ilk hissəsi sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən 1 aydan gec olmayaraq ödənilməlidir.
- 4.5.** Elektron sənəd formasında olan sığorta müqaviləsi üzrə sığorta haqqının ödənilməsi sığortalının bu Qaydalar və sığorta müqaviləsinin şərtləri ilə tanış olmasını, həmin Qaydalar və şərtlərlə razılığını, həmçinin sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiqləyir.
- 4.6.** Sığorta məbləği sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilir.
- 4.7.** Baş vermiş sığorta hadisəsi üzrə ödəniləcək sığorta ödənişinin həcmi sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilir. Sığorta müqaviləsi üzrə verilmiş cəmi sığorta ödəniş(lər)inin həcmi sığorta

məbləğindən çox olmamaqla, bu Qaydaların 5.1.1-ci yarım bəndində qeyd edilən sığorta riskinin təminat kimi verildiyi sığorta müqavilələrinə münasibətdə həmin risk üzrə veriləcək sığorta ödənişinin həcmi isə sığorta məbləğinin 100%-i həcmində müəyyən edilir.

- 4.8. Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan hallarda, sığorta ödənişi verildikdən sonra sığorta məbləği ödənilmiş məbləğ həcmində azalır. Sığorta məbləğinin azaldılması sığorta ödənişi verildiyi tarixdən tətbiq olunur.
- 4.9. Tərəflərin razılığı ilə, sığortalı əlavə sığorta haqqı müqabilində ilkin sığorta məbləğini bərpa edə bilər.
- 4.10. Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta hadisəsi hesab edilə bilən bir hal/hadisə üzrə bu qaydalarda göstərilmiş risklərdən biri və yaxud bir neçəsi üzrə sığorta təminatı verilə bilər.
- 4.11. Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta təminatları üzrə ümumi və ya hər bir sığorta təminatı üzrə ayrıca sığorta məbləğləri müəyyənləşdirilə bilər.

5. Sığorta riskləri

- 5.1. Qaydalara əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığorta olunana, Qaydaların "İstisnalar" bəndində nəzərdə tutulmuş şərtlər və bu Qaydaların Əlavələri nəzərə alınmaqla, aşağıdakı risklərdən biri və ya bir neçəsi nəticəsində baş vermiş sığorta hadisələrinə sığorta təminatı verə bilər:
 - 5.1.1. Sığorta təminatının qüvvədə olduğu müddət ərzində, sığorta olunanın ölümü;
 - 5.1.2. Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi; (Əlavə № 1-lə tənzimlənir)
 - 5.1.3. Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 61-80 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi; (Əlavə № 1-lə tənzimlənir)
 - 5.1.4. Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 31-60 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi; (Əlavə № 1-lə tənzimlənir)
 - 5.1.5. Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirməsi; (Əlavə № 1-lə tənzimlənir)
 - 5.1.6. Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində bədən xəsarəti alması; (Əlavə № 1-lə tənzimlənir)
 - 5.1.7. Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində xəstəxanada qalması ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi (Əlavə №2 ilə tənzimlənir);
 - 5.1.8. Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində cərrahi əməliyyat ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi halından sığorta (Əlavə №3 ilə tənzimlənir);

6. İstisnalar

- 6.1. Əgər sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydalara əsasən bağlanmış sığorta müqavilələrində təminat verilmiş hadisələr aşağıdakılar nəticəsində baş vermişdirsə, sığorta hadisəsi hesab edilmir:
 - 6.1.1. Sığorta olunanın sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu ilk 2 il ərzində intihar və/və ya intihara cəhd etməsi (sığorta olunanın üçüncü şəxslərin hüquqazidd hərəkətləri ilə intihara məcbur edilməsi halları bu müddəadan istisna edilir);

- 6.1.2.** Sığorta olunanın hərbi əməliyyatlarda, vətəndaş qarşıdurmalarında, terror aktlarında, hərbi çevrilişlərdə, kütləvi iğtişaşlarda, hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsində iştirak etməsi, həmçinin sığorta olunanın hərbi xidmət keçməsi, hərbi toplanışlarda, təlimlərdə, rəsmi elan edilmiş yaxud edilməmiş müharibədə iştirak etməsi və s. bu kimi hallar;
- 6.1.3.** Sığorta olunanın ionlaşdırılmış radiasiyaya yaxud radioaktiv şüalanmaya, zəhərlənməyə, epidemiyalara və pandemiyalara məruz qalması;
- 6.1.4.** Sığorta olunan tərəfindən alkoqol içkilərin qəbul edilməsi (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan hadisələrdən başqa digər təminatlarda nəzərə alınmır) ;
- 6.1.5.** Sığorta olunan tərəfindən hər hansı toksik maddələrin və ya narkotik vasitələrin qəbul edilməsi (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan hadisələrdən başqa digər təminatlarda nəzərə alınmır) ;
- 6.1.6.** Sığorta olunanın anlaşıq vəziyyətdə olması, yəni xroniki psixi xəstəlik, psixi fəaliyyətin müvəqqəti pozulması, kəmağıllıq və ya sair psixi xəstəlik nəticəsində öz əməlinin (hərəkət və ya hərəkətsizliyinin) faktiki xarakterini dərk etməməsi və ya onu idarə edə bilməməsi;
- 6.1.7.** Sığorta olunanın sertifikatlaşdırılmış avia ekipaj tərəfindən və xüsusi qaydada aparılan aviauçuşda sənişin qismində iştirak etməsi istisna olmaqla, hər hansı avia uçuşlarda iştirak etməsi, yaxud Sığorta olunanın özünün idarə etdiyi uçuş aparatının qəzaya uğraması;
- 6.1.8.** Sığorta olunanın nəqliyyat vasitəsini idarə etmək hüququ olmadan və ya sərxoş vəziyyətdə nəqliyyat vasitəsini idarə etməsi;
- 6.1.9.** Sığorta olunanın peşəkar və ya həvəskar şəkildə təhlükəli idman növləri (avto-moto idman, alpinizm, dayvinq, paraşütlə tullanma, əlbəyaxa döyüş, atıcılıq və s.) təhlükəli məşğuliyyət ilə məşğul olması, yarışlar, rallidə iştirak etməsi;
- 6.1.10.** İnsan həyatını xilas etmək məqsədi ilə edildiyi hallar istisna olmaqla, sığorta olunanın bilərəkdən özünü təhlükə altına atması, qəsdən özünə xəsarət yetirməsi, öz səhhətinə ziyan vurması;
- 6.1.11.** Sığorta olunanın həkimlik fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ olmayan şəxs tərəfindən yazılmış tibbi müayinələrdən keçməsi, müalicə edilməsi və ya belə şəxslər tərəfindən təyin edilmiş dərmanların qəbulu;
- 6.1.12.** Cəzaçəkmə müəsisələri və ya həbsxanalarda ölüm;
- 6.1.13.** Qazanılmış immunçatışmazlığı sindromu (QİÇS), immunçatışmazlığı virusu (İÇV), yaxud digər oxşar xəstəliklər və belə xəstəliklər ilə əlaqədar meydana gələn bütün vəziyyətlər;
- 6.2** Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta olunanın öncədən bildirdiyi xəstəlikləri və təhlükəli peşə fəaliyyəti üzrə baş vermiş hadisələr sığorta hadisəsi hesab edilmir.
- 6.3** Bu Qaydalarda nəzərdə tutulan istisnalar və məhdudiyətlər sığorta müqaviləsində razılaşdırmaqla sığorta təminatına daxil edilə bilər.

7. Sığorta müqaviləsi

- 7.1.** Bu Qaydalar əsasında bağlanılan həyat sığortası müqaviləsinə görə sığortaçı müqavilə ilə razılaşdırılmış və sığortalının ödədiyi sığorta haqqı müqabilində sığortalının özünün və ya müqavilədə sığorta olunan qismində göstərilən başqa şəxsin müqavilədə göstərilmiş sığorta riskləri üzrə sığorta hadisəsinin baş verdiyi təqdirdə müqavilə ilə şərtləşdirilmiş sığorta məbləğini birdəfəlik sığorta ödənişi və ya vaxtaşırı ödənişlər şəklində faydalanan şəxsə ödəməyi öhdəsinə götürür.
- 7.2.** Sığorta müqaviləsi, sığortalı fiziki şəxs olduğu halda onun sığortalanma haqqında ərizəsi, hüquqi şəxs olduğu halda isə sığortaçı tərəfindən müəyyən edilən sığorta olunanların siyahısı və sorğu forması əsasında bağlanılır. Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta müqaviləsi şifahi sorğu əsasında bağlana bilər.
- 7.3.** Sığorta müqaviləsi yazılı olaraq aşağıdakı hər hansı bir formada bağlanılır:
- 7.3.1.** Tərəflərin bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi adlanan sənədi tərtib edərək qarşılıqlı imzalaması yolu ilə;
- 7.3.2.** Sığortalının bu Qaydalarla tanış olmasını və onun şərtləri ilə razılaşmasını yazılı qaydada təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən sığortalıya sığorta şəhadətnaməsinin verilməsi yolu ilə.
- 7.4.** Bu Qaydaların 7.3.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda sığorta şəhadətnaməsində sığorta predmetinin sığortalandığı risklər konkret olaraq sadalanmalıdır.
- 7.5.** Sığorta müqavilələrinin bağlanması zamanı mexaniki və ya başqa sürətçixarma vasitələrinin köməyi ilə imzanın faksimilesindən, elektron imzadan və ya şəxsi imzanın başqa analoqundan istifadə edilməsinə qanunda, digər hüquqi aktlarda və ya tərəflərin razılaşmasında nəzərdə tutulan hallarda və qaydada yol verilir.
- 7.6.** Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçı sığortalıya hamı tərəfindən asanlıqla başa düşülən üslubda tərtib edilmiş və aşağıdakıları əks etdirən yaddaş vərəqi verməlidir:
- 7.6.1.** Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən halın baş verdiyi zaman necə hərəkət etməyin lazım olduğunu;
- 7.6.2.** Sığortaçının sığorta ödənişindən imtina etməsinin qanuni əsaslarını.
- 7.7.** Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçı sığorta olunanın səhhətinin mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək məqsədilə onun sığorta müqaviləsinin şərtlərindən asılı olaraq öz hesabına və ya sığortalının (sığorta olunanın) hesabına müayinə olunmasını tələb edə bilər.
- 7.8.** Sığortaçı 10 gün müddətində sığortalıya sığorta müqaviləsinin bağlanmasını təsdiq edən sənəd – sığorta şəhadətnaməsi verməlidir. Bu tələb sığorta müqaviləsinin, bu Qaydaların 7.3.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş qaydada bağlandığı hala da şamil edilir.
- 7.9.** Müqavilədə bir neçə şəxsin sığorta haqqının ödənilməsində payçı kimi iştirakı nəzərdə tutula bilər. Bu halda həmin şəxslər birgə sığortalı kimi çıxış edirlər.
- 7.10.** Sığorta müqaviləsinə onun qüvvədə olduğu müddətdə qanunvericiliyə və bu Qaydaların şərtlərinə uyğun əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. Belə əlavə və dəyişikliklər sığorta müqaviləsinin tərkib hissəsini təşkil edir.

8. Sığorta müddəti və sığorta ərazisi

- 8.1.** Sığorta müddəti sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunur.
- 8.2.** Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta riskləri üzrə gözləmə müddəti müəyyən edilə bilər.
- 8.3.** Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsi halında, sığorta təminatının müddəti sığorta müqaviləsinin bağlandığı gün saat iyirmi dördədən başlanır və sığorta müqaviləsinə əsasən həmin müqavilənin qüvvədə olduğu sonuncu gün saat iyirmi dördə başa çatır.
- 8.4.** Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu əraziyə məhdudiyət tətbiq edilmir.

9. Sığorta müqaviləsinin tərəflərinin hüquq və vəzifələri

9.1. Sığortalı və sığorta olunanın hüquqları:

- 9.1.1.** Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçının müstəqil auditor tərəfindən təsdiqlənmiş illik balansı və fəaliyyətinin illik yekunlarına dair maliyyə nəticələri ilə tanış olmaq;
- 9.1.2.** Sığorta şəhadətnaməsi itdikdə və ya məhv olduqda sığortaçıdan onun dublikatını almaq;
- 9.1.3.** Sığorta müqaviləsinin şərtləri və bu Qaydalar barədə sığortaçıdan izahatlar almaq;
- 9.1.4.** Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin dəyişdirilməsi təklifi ilə çıxış etmək;
- 9.1.5.** Sığorta olunan, fiziki şəxs sığortalının öldüyü və ya hüquqi şəxs sığortalının ləğv edildiyi halda, mövcud qanunvericilikdə, həmçinin sığortalı və sığortaçı arasındakı razılaşmada nəzərdə tutulan qaydada sığortalının müqavilədə və Qaydalarda nəzərdə tutulan vəzifələrini yerinə yetirmək;
- 9.1.6.** Sığortalı, sığorta olunan və faydalanan şəxslərin sığortaçıdan sığorta ödənişini almaq;
- 9.1.7.** Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində və bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək;

9.2. Sığortalı və sığorta olunanın vəzifələri:

- 9.2.1.** Sığortalanma haqqında ərizədə qoyulan suallara doğru cavablar vermək;
- 9.2.2.** Sığorta haqqını sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş müddətdə və miqdarda ödəmək;
- 9.2.3.** Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalının özünə məlum olan, habelə sığortaçının yazılı surətdə tələb etdiyi və müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat vermək;
- 9.2.4.** Bu Qaydaların 9.2.3-cü bəndinə uyğun olaraq bildirilmiş hallarla bağlı sığorta müqaviləsi bağlandıqdan sonra meydana çıxan bütün dəyişikliklər barədə sığortaçıya və ya sığortaçının adından çıxış edən sığorta vasitəçisinə məlumat vermək;
- 9.2.5.** Sığortaçıya faydalanan şəxs barədə düzgün məlumat vermək;
- 9.2.6.** Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, yaxud faydalanan şəxs hadisədən xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda həmin hadisə

barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir;

9.2.7. Sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə sığorta hadisəsi ilə əlaqəsi olan məlumatı sərbəst əldə etmək imkanı yaratmaq;

9.2.8. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulan və bu Qaydalardan irəli gələn digər vəzifələri yerinə yetirmək.

9.3. *Sığortaçının hüquqları:*

9.3.1. Sığortalının və sığorta olunanın verdiyi məlumatların düzgünlüyünü yoxlamaq;

9.3.2. Sığorta olunan şəxsin səhhətinin mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək məqsədi ilə onun sığorta müqaviləsinin şərtlərindən asılı olaraq, öz hesabına və ya sığortalının hesabına müayinə olunmasını tələb etmək;

9.3.3. Sığortalı sığorta müqaviləsinin bağlanması zamanı qəsdən özünün məlumat vermək vəzifəsini icra etmədikdə müqavilənin bağlandığı vaxtdan 5 il müddət keçənədək Sığortaçı müqavilə üzrə vəzifələrinin icrasından imtina etmək və sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etmək;

9.3.4. Sığorta olunanın ölməsinə səbəb olan hadisənin baş verməsi faktı üzrə cinayət işinin başlanması halında səlahiyyətli orqanın müvafiq qərarının qəbul olunmasına qədər sığorta ödənişinin verilməsini təxirə salmaq;

9.3.5. Sığorta ödənişinin verilməsi zamanı sığorta ödənişi məbləğindən sığortalının ona ödəməli olduğu, vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı məbləğini tutmaq;

9.3.6. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş və bu Qaydalardan irəli gələn digər hüquqlardan istifadə etmək.

9.4. *Sığortaçının vəzifələri:*

9.4.1. Bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalını bu Qaydalar ilə tanış etmək;

9.4.2. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalıya hamı tərəfindən asanlıqla başa düşülən üslubda tərtib edilmiş yaddaş vərəqini vermək;

9.4.3. Sığortalıya bu Qaydalar əlavə edilmiş sığorta şəhadətnaməsi vermək;

9.4.4. Sığorta hadisəsi baş verdikdə bu Qaydaların 13.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş sənədləri aldığı tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığorta ödənişini vermək, yaxud sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina haqqında yazılı şəkildə əsaslandırılmış bildiriş təqdim etmək;

9.4.5. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçıya məlumat vermiş sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, həmçinin faydalanan şəxs səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə, qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırmaq;

9.4.6. “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə sığorta sirri hesab edilən məlumatların məxfiliyini təmin etmək;

9.4.7. Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən, araşdırılması və ya qeydə alınması tələb olunan hadisələr barədə səlahiyyətli dövlət orqanlarına belə hadisələrin baş verməsi faktını və

(və ya) səbəbini, habelə nəticələrini təsdiq edən sənədin alınması üçün yazılı sorğu göndərmək;

9.4.8. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş və bu Qaydalardan irəli gələn digər vəzifələri yerinə yetirmək.

10. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi

10.1. Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda vaxtından əvvəl xitam verilir:

10.1.1. Sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;

10.1.2. Aşağıdakı hallar istisna olmaqla, sığortalı fiziki şəxs öldükdə və ya sığortalı hüquqi şəxsin fəaliyyəti dayandırıldıqda və ya ləğv olunduqda:

10.1.2.1. Başqa şəxsin xeyrinə həyat sığortası müqaviləsi bağlamış sığortalı vəfat etdikdə, onun hüquq və vəzifələri xeyrinə sığorta müqaviləsi bağlanmış şəxsə həmin şəxsin yazılı razılığı ilə keçir;

10.1.2.2. Sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri hüquqi varisinə keçir.

10.1.3. Sığortalı olmayan sığorta olunan vəfat etdikdə və bu halda sığortalının başqası ilə əvəz olunması təklifinə sığortaçı etiraz etdikdə;

10.1.4. Sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;

10.1.5. Sığortaçı sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini tam olaraq yerinə yetirdikdə;

10.1.6. Sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;

10.1.7. Sığortalı sığorta haqqını sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;

10.1.8. Sığortalı və ya sığortaçı sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etdikdə.

10.2. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə fiziki şəxs olan sığortalı məhkəmənin qərarı ilə fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmişdirsə, yaxud onun fəaliyyət qabiliyyəti məhkəmənin qərarı ilə məhdudlaşdırılmışdırsa, sığortalının hüquq və vəzifələrini onun qəyyumu və ya himayəçisi həyata keçirir.

11. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermə ilə bağlı xəbərdar etmə

11.1. Bu Qaydaların 10.1-ci bəndində göstərilən hallarda sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda bu Qaydaların 11.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan tərəf dərhal digər tərəfi bu barədə xəbərdar etməlidir.

11.2. Sığorta müqaviləsinə bu Qaydaların 10.1.8-ci bəndinə uyğun olaraq sığortalının və ya sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verilərkən bu barədə bir tərəf digərinə ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandırıdığı yazılı bildiriş göndərməlidir.

12. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermənin nəticələri

- 12.1.** Sığorta müqaviləsinə sığortalının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığortaçı həmin müqavilə üzrə sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxmaqla həmin müddət üçün sığorta haqlarını ona qaytarır. Sığortalının sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi ilə bağlı tələbi sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı sığorta haqlarını bütünlüklə sığortalıya qaytarır.
- 12.2.** Sığorta müqaviləsinə sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqlarını bütünlüklə sığortalıya qaytarır; əgər bu tələb sığortalının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını qaytarır. Bu halda sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxma bilər.
- 12.3.** Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı sığortalıya qaytarılmır.
- 12.4.** Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək ödənilmiş sığorta haqqından az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 12.1-ci və 12.2-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

13. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 13.1.** Müqavilə bağlanarkən razılaşdırılan sığorta məbləğinin ödənişi sığortaçı tərəfindən faydalanan şəxsə yalnız sığorta haqqının müqavilə ilə müəyyən edilmiş miqdarda və qaydada ödənilmiş olması şərti ilə verilir.
- 13.2.** Əgər sığorta hadisəsi növbəti tədricən ödənilən sığorta haqqının ödənilməsinin güzəşt müddətinin başa çatmasından sonra baş vermiş, lakin müvafiq sığorta haqqı həmin güzəşt müddətinin sonuna qədər ödənilməmişdirsə, sığortaçının sığorta ödənişinin həyata keçirilməsindən imtina etmək və müəyyən edilmiş qaydada sığorta müqaviləsinə xitam vermək hüququ yaranır.
- 13.3.** Sığorta ödənişi aşağıdakı sənədlər təqdim edildiyi halda həyata keçirilir:
- a) Sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin Sığortaçıya ünvanladığı sığorta tələbi;
 - b) Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hadisə ilə bağlı hər hansı dövlət orqanına məlumat verilməlidirsə, həmin orqanın hadisə barədə təqdim etdiyi müvafiq sənəd;
 - c) Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti; (yaşadığı halda)
 - d) Sığorta ödənişinin alınması barədə faydalanan şəxsin (şəxslərin) sığorta tələbi və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;
 - e) Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən, araşdırılması və ya qeydə alınması tələb olunan hadisələr barədə səlahiyyətli dövlət orqanının və tibb müəssisələrinin belə hadisələrin baş verməsi

faktını və (və ya) səbəbini, habelə nəticələrini təsdiq edən sənəd, o cümlədən hadisə cinayət tərkiblidirsə bu barədə məhkəmənin qərarı və ya cinayət işinin başlanması, rədd olunması barədə qərarın surəti;

- f) Sığorta olunan vəfat etdikdə, ölüm haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti; (Ölkə hüduudlarından kənarəda baş vermiş ölüm hadisələrində ölümü təsdiq edən sənəd);
- g) Sığorta olunan vəfat edibsə, ölümün səbəbi haqqında tibbi arayış;
- h) Epikriz, xəstəlik tarixçəsindən çıxarış;
- i) Ambulator kartdan çıxarış;
- j) Əmək müqaviləsi;
- k) Faydalanan şəxs müəyyən edilməmişdirsə, vərəsəlik haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti.
- l) Bu Qaydaların Əlavələrinə əsasən tələb edilən digər sənədlər.

13.4. Əgər faydalanan şəxs ona ödənilməli olan sığorta təminatını almadan ölərsə, sığorta ödənişi həmin faydalanan şəxsin vərəsələrinə verilir.

13.5. Ödəniş qanunla müəyyən olunmuş qaydada təsdiq edilmiş etibarnamə əsasında sığorta olunanın (faydalanan şəxsin) nümayəndəsinə verilə bilər.

13.6. Sığorta müqaviləsi ilə başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta hadisəsi baş verdikdə bu Qaydaların 13.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş müvafiq sənədlər sığortaçıya daxil olduğu tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığortaçı sığorta ödənişini həyata keçirir və ya sığortalıya, sığorta olunanə və ya faydalanan şəxsə yazılı şəkildə imtina haqqında əsaslandırılmış bildiriş təqdim edir. Sığorta ödənişi və ya ödənişdən imtina vermək üçün sığortaçı daxil olan sənədlərə əsasən kifayət qədər əsası olduğu təqdirdə, sənədlərinhamısını tələb etməyə bilər.

13.7. Faydalanan şəxs 18 yaşına çatmamışdırsa, ona verilməli olan sığorta ödənişi onun qanuni nümayəndəsinin yazılı razılığı ilə müəyyən edilmiş bankda faydalanan şəxsin adına açılmış hesaba qoyulur.

14. Ödənişdən imtinanın əsasları

14.1. Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:

14.1.1. Bu Qaydaların 9.2.7-ci bəndinin tələblərinə əməl edilməməsi nəticəsində Sığortaçının hadisənin sığorta hadisəsi olub-olmamasını müəyyənləşdirmək imkanından məhrum olması;

14.1.2. Baş vermiş hadisənin qanunvericiliyə, bu Qaydalara və ya sığorta müqaviləsinə əsasən sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;

14.1.3. Sığortalının, faydalanan şəxsin, sığorta olunanın, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin müvafiq hadisənin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə hadisə ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;

- 14.1.4.** Müqavilə ilə hərbi risklərin sığortalanması nəzərdə tutulmadıqda, hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;
- 14.1.5.** Sığorta predmeti, həmçinin sığorta olunan şəxs və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində sığortalının sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması (bu zaman sığortaçı məlumatların yanlışlığı sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçıya məlum olduqda və ya sığortalı yanlış məlumatların verilməsində təqsirli olmadıqda, habelə tələb olunan məlumata sığortalının cavab verməməsinə baxmayaraq sığorta müqaviləsi bağlanmış olduğu halda sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən imtina üçün yanlış məlumatın verilməsi və ya tələb olunan məlumatın verilməməsi faktına əsaslanma bilməz);
- 14.1.6.** Sığorta haqqının növbəti hər hansı bir hissəsinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, bu Qaydaların 4.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş halda isə sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra sığorta hadisəsinin baş verməsi halında sığorta haqqının müvafiq hissəsinin ödənilməmiş olması;
- 14.1.7.** Müqavilə ilə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, hadisənin baş verməsinin səbəbi təminatla istisna hesab olunan halların nəticəsi olması;
- 14.1.8.** Sığortaçının sığorta hadisəsinin baş verməsi səbəblərini araşdırmasına sığortalı, sığorta olunan, faydalanan şəxs tərəfindən maneçilik törədilməsi;

15. Tərəflərin məsuliyyəti

- 15.1.** Müqavilə şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımı qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

16. Mübahisələrin həlli qaydası

- 16.1.** Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələr tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə həll olunur.
- 16.2.** Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələrin həllində tərəflər arasında qarşılıqlı razılığın əldə olunması mümkün olmadıqda, mübahisələr məhkəmə qaydasında həll edilir.
- 16.3.** Sığorta müqaviləsi üzrə hüquqlarının sığortaçı tərəfindən pozulduğunu hesab edən sığortalı, sığorta olunan və ya faydalanan şəxs Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına müraciət edə bilər.

17. Şərtlər

- 17.1.** Mülki Məcəllənin 900.1.14-cü maddəsinə əsasən sığorta müqaviləsinə tərəflərin qarşılıqlı razılaşması əsasında digər şərtlər daxil edilə bilər.

18. Yekun müddəalar

18.1. Tərəflər müqavilənin icra edilməsi və ya xitamı ilə bağlı bütün xəbərdarlıq və məlumatları sığorta müqaviləsində qeyd olunan ünvanlara və ya əlaqə vasitələrinə (poçt ünvanı, müqavilədə nəzərdə tutulmuş hallarda elektron ünvan və ya digər əlaqə vasitələri) göndərirlər. Ünvanlar və ya əlaqə vasitələri dəyişdiyi halda, bir tərəf o biri tərəfi qabaqcadan bu haqda yazılı şəkildə məlumatlandırmalıdır. Əgər bir tərəf o biri tərəfi ünvanlar və ya əlaqə vasitələrinin dəyişilməsi barədə əvvəlcədən məlumatlandırmayıbsa, köhnə ünvan və ya əlaqə vasitələrinə göndərilən xəbərdarlıq və məlumatlar çətdirilmiş kimi qəbul olunur.

19. Sığorta tarifləri və onların iqtisadi əsaslandırılması

19.1. Minimum sığorta haqlarının hesablanması Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 27 mart 2014-cü il tarixli Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat”ın 4-cü bəndinə əsasən aparılır.

19.2. Həyatın ölüm halından sığorta sinfi üzrə qrup halında sığorta olunanlar üçün müqavilə bağlanan zaman aşağıda qeyd olunmuş xərclər azalır:

- Kargüzarlıq ilə əlaqədar xərclər (sığorta şəhadətnaməsi hər sığorta olunan üzrə ayrı ayrılıqda yox, sığorta olunanların siyahısı əlavə olunmaqda bir müqavilə bağlanılır); □ Anderraytinq xərcləri (qrup halında sığorta olunanlar üçün anderraytinq tələbləri daha yumşaq olur. Belə ki, sığorta olunanların sayının artması ilə əlaqədar, bütün şəxslər üzrə deyil, qrupa daxil olan bəzi şəxslər üzrə individual qaydada anderraytinq həyata keçirilir);
- İllik inzibati xərclər (nəzərə alsaq ki, inzibati xərclərə sığorta şirkətinin yerləşdiyi binanın, nəqliyyat vasitəsinin saxlanması, bank (investisiya) xərcləri, kommunal, rabitə, əmək haqqı, lisenziya, verilənlərin emalı və s. xərclər daxildir və həmin xərclər qrup halında sığorta olunanlar üçün sığorta olunanların sayından asılı olmayaraq sabit olaraq qalır. Qrup halında sığorta olunanlar üçün bu sabit xərc qrupa daxil olan fərdlər arasında bərabər miqdarda bölüşdürülməsi bir sığorta olunan üçün ədalətli sığorta haqqının hesablanmasına səbəb olur).

Buna görə də, həyatın ölüm halından sığortası sinfi üzrə qrup halında sığorta olunanlar üçün, qrupa daxil olan hər bir sığorta olunan münasibətdə sığorta haqları hesablanarkən, aşağıda qeyd olunmuş şərtlər ödənilmədiyi halda, təlimatda sığorta müqaviləsi bağlanarkən çəkilən xərclər və sığorta müqaviləsi qüvvədə olduğu müddət ərzində illik çəkilən inzibati xərclər aşağıdakı kimi nəzərdə tutulur:

- (α) alfa əmsalı $\frac{\alpha}{n}$ şəklində iştirak edir (n – qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır

bir şərtlə ki sığorta olunanların sayı 10-dan çox olmalıdır)

(γ) qamma əmsalı $\frac{\gamma}{n}$ şəklində iştirak edir (n – qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır, bir şərtlə ki sığorta olunanların sayı 1500-dən çox olmalıdır)

Qeyd 1. Qrup halında sığorta müqaviləsinin hər bir sığorta olunan üzrə sığorta təminatının bitmə tarixi sığorta müqaviləsinin bitmə tarixi ilə eyni olmalıdır.

Qeyd 2. Sığortalı və faydalanan şəxs eyni zamanda bank, bank olmayan kredit təşkilatı, İpoteka fondu və ya digər maliyyə fondu olmamalıdır.

Qeyd 3. Əgər sığorta müqaviləsinə yeni sığorta olunanlar daxil edilərsə bu halda α və γ əmsalı təzə daxil olan şəxslər üzrə əsas müqavilənin bağlıdığı ana sığorta olunanların sayı (n) nəzərə alınmaqla hesablanacaqdır, yəni $\frac{\alpha}{n}, \frac{\gamma}{n}$ şəklində iştirak edir.

Həyat sığorta qaydalarına Əlavə №1

Əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta üzrə Əlavə şərtlər

Hazırkı Əlavə şərtlər Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla ona əlavəni təşkil edir və ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1.** Hazırkı əlavə şərtlərə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya, Qaydaların istisnalar bəndində nəzərdə tutulmuş hallar qüvvədə olmaqla sığorta müqaviləsində müəyyən edildiyi şəkildə bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində əmək qabiliyyətinin itirilməsi risklərindən sığorta təminatı verir.
- 1.2.** Bu Əlavə №1-in 1.1-ci bəndində qeyd edilən sığorta riski aşağıdakılardan ibarətdir:
 - 1.2.1.** Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi. Bu risk aşağıdakılardan ibarətdir:
 - 1.2.1.1.** Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 81-100 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi;
 - 1.2.1.2.** Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 61-80 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi;
 - 1.2.1.3.** Sığorta olunanın orqanizminin funksiyalarının bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində 31-60 faiz pozulmasına görə əlilliyin müəyyən edilməsi;
 - 1.2.2.** Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirməsi;
 - 1.2.3.** Sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində bədən xəsarəti alması.

2. Sığorta ödənişinin verilməsi qaydası

- 2.1.** Bu Əlavə №1-in 1.2.1-ci yarımbəndində qeyd edilən sığorta riski üzrə sığorta ödənişinin həcmi və verilmə qaydası orqanizm funksiyalarının pozulmasına görə müəyyən edilən əlilliyin müddəti, səbəbi və faizindən asılı olaraq sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilir.
- 2.2.** Bu Əlavə №1-in 1.2.2-ci yarımbəndində qeyd edilmiş sığorta riski üzrə sığorta ödənişinin həcmi və verilmə qaydası sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilir. Tələb olunan sənədlərin sığortaçıya daxil olduğu tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığortaçı sığorta ödənişini verir, yaxud sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina haqqında yazılı şəkildə əsaslandırılmış bildiriş təqdim edir.
- 2.3.** Bu Əlavə №1-in 1.2.3-cü. yarımbəndində qeyd edilmiş sığorta riski üzrə sığorta ödənişinin həcmi və verilmə qaydası baş vermiş xəsarətdən asılı olaraq, sığorta müqaviləsində müəyyən olunmuş faiz dərəcəsi ilə müəyyən edilir. Qeyd edilən sığorta riski üzrə təminat verilən xəsarətlər Cədvəl

№1-ə əsasən tənzimlənir. Sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə Cədvəl №1-də qeyd edilən xəsarətlərdən biri və ya bir neçəsi üzrə sığorta təminatı verə bilər.

Cədvəl №1:

Xəsarətin adı		
Hər iki gözün görmə tam korluğu	≤100%	
Hər iki qolun (dirsək oynadıq) və ya hər iki əlin (biləyin) tam itirilməsi	≤100%	
Hər iki qulağın travma nəticəsində tam və dönməz karlığı	≤100%	
Alt çənənin rezeksiyası (çıxarılması)	≤100%	
Nitqin tam və dönməz itirilməsi	≤100%	
Bir qolun (dirsək oynadıq) və bir ayağın tam itirilməsi	≤100%	
Bir qolun (dirsək oynadıq) və bir pəncənin tam itirilməsi	≤100%	
Bir əlin (biləyin) və bir pəncənin tam itirilməsi	≤100%	
Bir əlin (biləyin) və bir ayağın tam itirilməsi	≤100%	
Hər iki ayağın tam itirilməsi	≤100%	
Hər iki pəncənin tam itirilməsi	≤100%	
Alt çənənin hissəvi rezeksiyası (çıxarılması), üst çənə sümüyünün tam və ya hissəvi rezeksiyası (çıxarılması)	≤100%	
Bir gözün tam itirilməsi	≤100%	
Bir qulağın tam və dönməz karlığı	≤100%	
YUXARI ƏTRAFLAR	Sağ	Sol
Bir qolun (dirsək oynadıq) və ya bir əlin (biləyin) itirilməsi	≤60	≤50
Yuxarı ətrafların tam iflici (sinirlərin müalicə olunmayan şəkildə zədələnməsi)	≤65%	≤55%
Dolanın sinirin tam iflici	≤20%	≤15%
Çiyinin ankilozu	≤40%	≤30%
Əlverişli mövqedə dirsəyin ankilozu (düz bucaq altında 15 dərəcə)	≤25%	≤20%
Əlverişsiz mövqedə dirsəyin ankilozu	≤40%	≤35%
Orta sinirin tam iflici	≤45%	≤35%

Mil sinirinin tam iflici	≤40%	≤35%
Dirsək sinirinin tam iflici	≤20%	≤15%
Bazu önünün mil sinirinin tam iflici	≤30%	≤25%
Əlveriqli mövqedə biləyin ankiлоzu (düz və ovuc aşağı)	≤20%	≤15%
Əlverişsiz mövqedə əlin ankiлоzu (bükülmə və ya dartılma və ya ovuc yuxarı)	≤30%	≤25%
Baş barmağın tam itirilməsi	≤20%	≤15%
Baş barmağın tam ankiлоzu	≤20%	≤15%
Şəhadət barmağının tam amputasiyası	≤15%	≤10%
Şəhadət barmağının iki falanqasının tam itirilməsi	≤10%	≤8%
Baş və şəhadət barmaqlarının eyni zamanda amputasiyası	≤35%	≤25%
Baş və şəhadət barmağından başqa digər bir barmağın itirilməsi	≤25%	≤20%
Baş və şəhadət barmalarından başqa digər iki və daha çox barmaqların itirilməsi	≤12%	≤8%
AŞAĞI ƏTRAFLAR		
Aşağı ətrafın tam itirilməsi: bud sümüyünün aşağı 1/3 hissəsindən yuxarı	≤60%	
Aşağı ətrafın tam itirilməsi: bud sümüyünün aşağı 1/3 hissəsindən aşağı	≤50%	
Pəncənin tam itirilməsi (tibial-ayaq dırnağının ekzartikulyasiyası)	≤45%	
Pəncənin qismən itirilməsi (topuqaltı-sümük ekzartikulyasiyası)	≤40%	
Pəncənin qismən itirilməsi (orta ayaq dırnağının ekzartikulyasiyası)	≤35%	
Pəncənin qismən itirilməsi (ayaq dırnağının arxası-ayaq dırnağının ekzartikulyasiyası)	≤30%	
Aşağı ətrafların tam iflici (sağalmaz sinir zədəsi)	≤60%	
Xarici dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	≤30%	
Daxili dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	≤20%	
İki sinirin tam iflici (xarici və daxili dizaltı oturaq sinirləri)	≤40%	
Bud-çanaq oynaqının ankiлоzu	≤40%	

Dizin ankilozu	≤20%
Fraqmentlərin əhəmiyyətli dərəcədə ayrılması və ayağın dartılması zamanı hərəkətin əhəmiyyətli dərəcədə çətinləşməsi ilə dizüstü kasalığın sümük maddəsinin itirilməsi	≤40%
Aşağı ətrafin ən azı 5 sm qısaldılması	≤10%
Aşağı ətrafin 3 sm-dən 5 sm-dək qısaldılması	≤5%
Ayağın bütün barmaqlarının amputasiyası	≤25%
Baş barmaq da daxil olmaqla ayağın dörd barmağının amputasiyası	≤20%

Qeyd 1: Cədvəl №-1-də qeyd edilmiş “itirilmə” – hər hansı orqanın itirilməsi – onun tam və həmişəlik itirilməsi (amputasiya) deməkdir, görmə və yaxud danışq qabiliyyətinin itirilməsi – tam və bərpa olunmaz görmə və yaxud danışq qabiliyyətinin itirilməsi deməkdir.

3. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 3.1.** Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün sığortalı sığortaçıya aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir:
- 3.1.1** Müəyyən edilmiş formada ərizə;
 - 3.1.2** Qanunvericiliklə səlahiyyət verilmiş qurum tərəfindən əlilliyi təsdiq edən sənədin təsdiq edilmiş surəti;
 - 3.1.3** Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti (yaşadığı halda);
 - 3.1.4** Epikriz, xəstəlik tarixçəsindən çıxarış, ambulator kartdan çıxarış qanunvericiliklə əlilliyi təsdiq edən quruma göndəriş.

Həyat sığorta qaydalarına Əlavə №2

Sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində xəstəxanada qalması ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi üzrə Əlavə şərtlər

Hazırkı Əlavə şərtlər Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla ona əlavəni təşkil edir və ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1.** Hazırkı əlavə şərtlərə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya Qaydaların istisnalar bəndində və hazırkı əlavə şərtlərin xüsusi istisnalar bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində xəstəxanada qalması ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi riskindən sığorta təminatı verir.

2. Sığorta ödənişinin həcmi və həyata keçirilməsi qaydası

- 2.1.** Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta ödənişinin həcmi sığorta olunanın sağlamlıq vəziyyətindən asılı olmayaraq, sığortalı üçün nəzərdə tutulan bir il ərzində maksimum 90 gün müddətində, gündəlik ödəniş isə sığorta olunanın netto gəlirinin 70%-dən çox olmamaq şərti ilə 150 AZN-dək verilir.
- 2.2.** Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün aşağıdakı sənədlərin təqdim edilməsi tələb edilir:
 - 2.2.1.** Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti; (yaşadığı halda)
 - 2.2.2.** Müəyyən edilmiş formada ərizə;
 - 2.2.3.** Sığorta hadisəsinin baş verməsinin səbəbi və şəraitini müəyyən etmək üçün lazım olan digər sənədlər (epikriz, xəstəlik tarixçəsindən çıxarış).

3. Xüsusi istisnalar

- 3.1.** Əgər sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta olunanın xəstəxanada qalması ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi aşağıdakılar nəticəsində yaranarsa sığorta hadisəsi hesab edilmir:
 - 3.1.1.** Sığorta müqaviləsi bağlandığı günə qədər 3 il ərzində mövcud olan (və ya keçirilmiş) və sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan xəstəlik və vəziyyətlər.
 - 3.1.2.** Kosmetik cərrahiyyə (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan kosmetik qusurlar istisna olmaqla);
 - 3.1.3.** Profilaktik tibbi müayinələr;
 - 3.1.4.** Kontrasepsiya və sterilizasiya əməliyyatları;

- 3.1.5.** Sonsuzluqla əlaqədar müayinələr;
- 3.1.6.** Abort (birbaşa tibbi göstəriş istisna olmaqla).
- 3.2.** Hazırkı Əlavə şərtlərin 3.1.1-ci bəndində qeyd edilmiş müddətdə sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan bir xəstəlik və ya vəziyyət aşkar olunubsa, sığorta təminatı başlandığı gündən 24 ay ərzində bu xəstəlik və vəziyyətlə əlaqəli sığorta hadisələrinə təminat verilmir.

Həyat sığorta qaydalarına Əlavə №3

Sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində cərrahi əməliyyat ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi üzrə Əlavə şərtlər

Hazırkı Əlavə şərtlər Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla ona əlavəni təşkil edir ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1. Hazırkı əlavə şərtlərə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya Qaydaların istisnalar bəndində və hazırkı Əlavə şərtlərin xüsusi istisnalar bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində aşağıda sadalanan cərrahi əməliyyatlar ilə nəticələnən əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi riskindən sığorta təminatı verir:

№	Cərrahi əməliyyatların növü	Sığorta məbləğindən %-lə ödəniş
1.	Beyin toxuması	
1.1.	Baş beyin toxumasının böyük hissəsinin çıxarılması	≤100%
1.2.	Baş beyin toxumasının zədələnmiş hissəsinin çıxarılması	≤75%
1.3.	Baş beyin toxumasının stereotaksik amputasiyası	≤75%
1.4.	Baş beyin toxumasının zədələnmiş hissəsinin açıq biopsiyası	≤50%
1.5.	Baş beyin toxumasında digər açıq əməliyyatlar	≤50%
2.	Beyin mədəcikləri və subaraxnoidal boşluq	
2.1.	Beyin mədəcikindən keçidin yaradılması	≤50%
3.	Beyin sinirləri	
3.1.	Beyin sinirin beyindəxili yarılməsi	≤50%
4.	Onurğa beyini və onurğa sütununun digər toxumaları	
4.1.	Onurğa beyinin hissəvi çıxarılması	≤75%
4.2.	Onurğa beyində digər açıq əməliyyatlar	≤75%
4.3.	Onurğa beyinin digər zədələnmələri	≤75%
4.4.	Onurğa beyində digər əməliyyatlar	≤50%

4.5.	Onurğa beynin sinir kötöklərində əməliyyatlar	≤50%
5.	Sinir sisteminin digər şöbələri	
5.1.	Boyun simpatik sinirinin çıxarılması	≤75%
5.2.	Simpatik sinirin kimyəvi destruksiyası	≤50%
5.3.	Simpatik sinirin krioterapiyası	≤50%
5.4.	Simpatik sinirin yüksək tezlikli nəzarətlə termal destruksiyası	≤50%
6.	Endokrin sistemi və süd vəziləri	
6.1.	Hipofiz və epifiz vəzi	
6.1.1.	Hipofiz vəzinin çıxarılması	≤75%
6.1.2.	Hipofiz vəzinin destruksiyası	≤75%
6.1.3.	Hipofiz vəzində digər əməliyyatlar	≤75%
6.1.4.	Epifiz vəzində əməliyyatlar	≤75%
6.2.	Qalxanvari və paratireoid vəziləri	

6.2.1.	Qalxanabənzər vəzinin toxumasında əməliyyatlar	≤50%
6.2.2.	Paratireoid vəzidə digər əməliyyatlar	≤50%
6.3.	Digər endokrin vəzilər	
6.3.1.	Çəngələbənzər vəzinin çıxarılması	≤50%
6.3.2.	Çəngələbənzər vəzidə digər əməliyyatlar	≤50%
6.3.3.	Böyrəküstü vəzinin çıxarılması	≤50%
6.3.4.	Aberrant böyrəküstü vəzidə digər əməliyyatlar	≤75%
6.3.5.	Böyrəküstü vəzidə digər əməliyyatlar	≤50%
6.4.	Süd vəziləri	
6.4.1.	Süd vəzinin tam çıxarılması	≤50%
6.4.2.	Süd vəzisinin bərpası	≤50%
6.4.3.	Süd vəzində digər plastik əməliyyatlar	≤50%
7.	Göz	
7.1.	Hədəqə	
7.1.1.	Hədəqənin plastik bərpası	≤50%
7.1.2.	Hədəqənin yarılməsi	≤50%
7.1.3.	Hədəqədə digər əməliyyatlar	≤50%
7.2.	Göz yaşı aparatı	
7.2.1.	Göz yaşı vəzisi və burun boşluğu arasında kanalın yaradılması	≤50%

7.3.	Göz əzələləri	
7.3.1.	Göz əzələlərində kombinasiya edilmiş əməliyyatlar	≤50%
7.4.	Gözün buynuz qişası və konyuktiva	
7.4.1.	Gözün buynuz qişasında plastik əməliyyatlar	≤50%
7.5.	Gözün qüzehi qişası və sklera	
7.5.1.	Gözün torlu qişasının fiksasiyası üçün skleranın batırma əməliyyatı	≤50%
7.6.	Gözün ön kamerası və göz bülluru	
7.6.1.	Göz büllurun protezləşdirməsi	≤50%
7.7.	Gözün tor qişası və gözün digər hissələri	
7.7.1.	Şüşəvari cisim üzərində əməliyyatlar	≤50%
8.	Qulaq	
8.1.	Məməşəkili çıxıntı və orta qulaq	
8.1.1.	Orta qulaq sümükləri zəncirinin bərpası	≤50%
8.1.2.	Orta qulaq sümüklərində digər əməliyyatlar	≤50%
8.2.	Daxili qulaq və yevstax borusu	
8.2.1.	Vestibulyar aparat ilə əlaqədar əməliyyatlar	≤50%
8.2.2.	Qulaq üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
9.	Tənəffüs sistemi	
9.1.	Udlaq	
9.1.1.	Udlaqın bərpası	≤50%
9.2.	Qırtlaq	
9.2.1.	Qırtlaqın çıxarılması	≤50%
9.2.2.	Qırtlaqın rekonstruksiya əməliyyatı	≤50%
9.3.	Nəfəs yolu və bronxlar	
9.3.1.	Nəfəs yolunun hissəvi çıxarılması	≤50%
9.3.2.	Nəfəs yolu üzərində plastik əməliyyatlar	≤50%
9.3.3.	Nəfəs yolu üzərində digər açıq əməliyyatlar	≤50%
9.3.4.	Nəfəs yolunun bölünməsi hissəsində açıq əməliyyat	≤50%
9.4.	Ağ ciyər və divararası	
9.4.1.	Ağ ciyərin transplantasiyası	≤50%
9.4.2.	Divararasında açıq əməliyyatlar	≤50%
10.	Ağız boşluğu	

10.1.	Tüpürcək vəzləri	
10.1.1.	Tüpürcək kanalının transpozisiyası	≤50%
11.	Həzm sisteminin üst hissəsi	
11.1.	Qida borusu, qida borusu yırtığı daxil olmaqla	
11.1.1.	Qida borusu və mədənin çıxarılması	≤75%
11.1.2.	Qida borusunun tam çıxarılması	≤100%
11.1.3.	Qida borusunun hissəvi çıxarılması	≤50%
11.1.4.	Qida borusunun patoloji dəyişilmiş hissəsinin ekstirpasiyası	≤50%
11.1.5.	Qida borusunun yarılması	≤50%
11.1.6.	Qida borusunun venaların varikoz genişlənməsi ilə əlaqədar açıq əməliyyat	≤50%
11.1.7.	Qida borusunda digər açıq əməliyyatlar	≤50%
11.1.8.	Fibroendoskopik üsulla qida borusunun zədələnməsinin ekstirpasiyası	≤50%
11.2.	Mədə və həzm sisteminin yuxarı hissəsinin endoskopiyası	
11.2.1.	Mədənin tam çıxarılması	≤50%
11.2.2.	Mədənin hissəvi çıxarılması	≤50%
11.2.3.	Mədədə patoloji dəyişikliyin açıq üsulla ekstirpasiyası	≤50%
11.2.4.	Mədədə plastik əməliyyatlar	≤50%
11.2.5.	Mədə ilə onikibarmaq bağırsağın birləşdirilməsi	≤50%
11.2.6.	Mədə ilə nazik bağırsağın birləşdirilməsi	≤50%
11.3.	Onikibarmaq bağırsağı	
11.3.1.	Onikibarmaq bağırsağın çıxarılması	≤50%
11.3.2.	Onikibağırsaqda patoloji dəyişikliyin açıq üsulla ekstirpasiyası	≤50%
11.3.3.	Onikibarmaq bağırsağım xora xəstəliyi əməliyyatı	≤50%
11.3.4.	Onikibarmaq bağırsaqda digər əməliyyatlar	≤50%
11.4.	Qalça bağırsaq	
11.4.1.	Qalça bağırsağım çıxarılması	≤50%
11.4.2.	Qalça bağırsağın patoloji dəyişikliyin açıq yolla çıxarılması	≤50%
12.	Həzm sisteminin aşağı hissəsi	
12.1.	Yoğun bağırsaq	
12.1.1.	Yoğun və düz bağırsağın tam çıxarılması	≤75%
12.1.2.	Yoğun bağırsağın tam çıxarılması	≤50%
12.1.3.	Çənbər bağırsağın sağ yarısının geniş amputasiyası	≤50%

12.1.4.	Çənbər bağırsağın sağ yarısının digər üsullarla çıxarılması	≤50%
12.1.5.	Çənbər bağırsağın köndələn hissəsinin çıxarılması	≤50%
12.1.6.	Çənbər bağırsağın sol yarısının çıxarılması	≤50%
12.1.7.	S-vari bağırsağın çıxarılması	≤50%
12.1.8.	Yoğun bağırsaqda anastomozun qoyulması	≤50%
12.1.9.	Yoğun bağırsaqda açıq endoskopik əməliyyatlar	≤50%
12.2.	Düz bağırsaq	
12.2.1	Düz bağırsağın çıxarılması	≤75%
12.2.2.	Düz bağırsağın patoloji dəyişikliyin çıxarılması	≤50%
13.	Digər qarın boşluğunun orqanları	
13.1.	Qara ciyər	
13.1.1.	Qara ciyərin transplantasiyası	≤100%
13.1.2.	Qara ciyərin hissəvi çıxarılması	≤75%
13.1.3.	Qara ciyərin patoloji törəməsinin çıxarılması	≤75%
13.1.4.	Qara ciyərin reparasiyası	≤75%

13.1.5.	Qara ciyərin yarıılması	≤50%
13.1.6.	Qara ciyər üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
13.2.	Öd yolları	
13.2.1.	Oddi sfinkterin plastik rekonstruksiyası onikibarmaq bağırsağına çıxışla	≤50%
13.3.	Mədəaltı vəz	
13.3.1.	Mədəaltı vəzin transplantasiyası	≤100%
13.3.2.	Mədəaltı vəzin tam çıxarılması	≤100%
13.3.3.	Mədəaltı vəzin başın çıxarılması	≤75%
13.3.4.	Mədəaltı vəzin digər hissəsinin hissəvi çıxarılması	≤75%
13.3.5.	Mədəaltı vəzin patoloji törəməsinin çıxarılması	≤75%
14.	Ürək	
14.1.	Ürək arakəsməsi və ürəyin kameraları	
14.1.1.	Ürəyin və ağ ciyərin transplantasiyası	≤100%
14.1.2.	Ürəyin transplantasiyası	≤100%
14.1.3.	Tetrada Fallo korreksiyası	≤75%
14.1.4.	Böyük damarların transpozisiyası məqsədi ilə ürək qulaqcığının inversiya əməliyyatı	≤75%

14.1.5.	Anomal ağ ciyər venasının korreksiyası	≤75%
14.1.6.	Qulaqcıq-mədəcik arakəsmə defektinin bərpa əməliyyatı	≤50%
14.1.7.	Qulaqcıqarası arakəsmə defektin bərpa əməliyyatı	≤50%
14.1.8.	Mədəcikarası arakəsmə defektin bərpa əməliyyatı	≤50%
14.1.9.	Ürək arakəsməsinin digər defektlərinin bərpa	≤50%
14.1.10.	Ürək arakəsməsində digər açıq əməliyyatlar	≤50%
14.1.11.	Ürək arakəsməsində qapalı əməliyyatlar	≤50%
14.1.12.	Ürək qapaqında kanalın yaradılması	≤50%
14.1.13.	Ürəkdə digər kanalın yaradılması	≤50%
14.1.14.	Ürək qulaqcığının bərpa	≤50%
14.1.15.	Ürək qulaqcığın divarında digər əməliyyatlar	≤50%
14.1.16.	Ürək divarında digər əməliyyatlar	≤50%
14.2.	Ürək qapaqları və birləşdirici strukturlar	
14.2.1.	Mitral qapağın plastik bərpa	≤75%
14.2.2.	Aorta qapağın plastik bərpa	≤75%
14.2.3.	Üçtəyli qapağın plastik bərpa	≤75%
14.2.4.	Ağ ciyər kötüyü qapağın plastik bərpa	≤75%
14.2.5.	Ürəyin qeyri-müəyyən qapağının plastik bərpa	≤75%
14.2.6.	Ürək qapağının açıq yarılməsi	≤50%
14.2.7.	Ürək qapağında digər açıq əməliyyatlar	≤75%
14.2.8.	Ürək qapağında translüminal terapevtik əməliyyatlar	≤50%
14.2.9.	Ürək qapağı ilə birləşən strukturun obstruksiyasının çıxarılması	≤50%
14.2.10.	Ürək qapağı ilə birləşən strukturda digər əməliyyatlar	≤50%
14.3.	Yuxu arteriyası	
14.3.1.	Yuxu arteriyasının aşağı ətrafın dərialtı arteriyası ilə transplantasiyası	≤75%
14.3.2.	Yuxu arteriyasında digər autotransplantasiya əməliyyatı	≤75%
14.3.3.	Yuxu arteriyasının autotransplantasiya əməliyyatı	≤75%
14.3.4.	Yuxu arteriyasının protez ilə dəyişdirilməsi	≤75%
14.3.5.	Yuxu arteriyasının digər üsullarla dəyişdirilməsi	≤75%
14.3.6.	Yuxu arteriyası ilə doş arteriyasının birləşdirilməsi	≤75%
14.3.7.	Yuxu arteriyasının digər şuntlama əməliyyatı	≤75%

14.3.8.	Yuxu arteriyasının bərpası	≤50%
14.3.9.	Yuxu arteriyasında digər açıq əməliyyatlar	≤75%
14.4.	Ürəyin digər hissələri və perikard	
14.4.1.	Ürəyin aparıcı sistemində açıq əməliyyatlar	≤75%
14.4.2.	Ürək üzərində digər açıq əməliyyatlar	≤75%
14.4.3.	Ürək üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
15.	Arteriyalar və venalar	
15.1.	Böyük damarlar və ağ ciyər arteriyası	
15.1.1.	Boyük damarların kombinasiya olunmuş qüsurlarının açıq əməliyyatı	≤50%
15.1.2.	Aorta ilə ağ ciyər arteriyası arasında boru protezi vasitəsilə şuntlama əməliyyatı	≤50%
15.1.3.	Aorta ilə ağ ciyər arteriyasının digər birləşmə əməliyyatı	≤50%
15.1.4.	Ağ ciyər arteriyasının bərpa əməliyyatı	≤50%
15.2.	Aorta	
15.2.1.	Aortanın ekstraanatomik şuntlama əməliyyatı	≤75%
15.2.2.	Aortanın anevrizmalı hissəsinin təcili dəyişdirilməsi	≤100%
15.2.3.	Aortanın anevrizmalı hissəsinin digər üsulla dəyişdirilməsi	≤75%
15.2.4.	Aorta seqmentinin digər təcili şuntlama əməliyyatı	≤100%
15.2.5.	Aorta seqmentinin digər şuntlama əməliyyatı	≤75%
15.2.6.	Aortanın plastik bərpası	≤75%
15.2.7.	Aortada digər açıq əməliyyatlar	≤75%
15.2.8.	Aortada translünimal əməliyyatlar	≤50%
15.3.	Yuxu, baş beyin və körpücükaltı arteriyalar	
15.3.1.	Yuxu arteriyasının bərpa əməliyyatı	≤75%
15.3.2.	Yuxu arteriyasında digər açıq əməliyyatlar	≤50%
15.3.3.	Baş beyin arteriyasının anevrizmalı hissəsində əməliyyatlar	≤50%
15.3.4.	Baş beyin arteriyası üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
15.3.5.	Körpücükaltı arteriyanın bərpa əməliyyatı	≤50%
15.3.6.	Aortanın qarın şaxələri	
15.3.7.	Böyrək arteriyasının bərpası	≤50%
15.3.8.	Böyrək arteriyasında digər açıq əməliyyatlar	≤50%
15.3.9.	Qarın aortasının digər visseral şaxəsinin bərpası	≤50%

15.3.10.	Qarın aortasının digər visseral şaxəsi üzərində digər açıq əməliyyatlar	≤50%
15.4.	Qalça və bud arteriyaları	
15.4.1.	Qalça arteriyasının anevrizmasının təcili dəyişdirilməsi	≤75%
15.4.2.	Qalça arteriyasının anevrizmasının digər dəyişdirilməsi	≤50%
15.4.3.	Qalça arteriyasının təcili şuntlama əməliyyatı	≤50%
15.4.4.	Qalça arteriyasının rekonstruksiya əməliyyatı	≤50%
15.4.5.	Bud arteriyasının anevrizmasının təcili dəyişdirilməsi	≤50%
15.4.6.	Bud arteriyasının anevrizmasının digər dəyişdirilməsi	≤50%
15.4.7.	Bud arteriyasında digər təcili şuntlama əməliyyatı	≤50%
15.4.8.	Bud arteriyasında digər şuntlama əməliyyatı	≤50%
15.4.9.	Bud arteriyasının rekonstruksiya əməliyyatı	≤50%
16.	İfrazat sistemi	
16.1.	Böyrəklər	
16.1.1.	Böyrəyin transplantasiyası	≤100%
16.2.	Sidik kisəsinin çıxacağı və prostat vəzisi	
16.2.1.	Qadın sidik kisəsinin saxlanması məqsədi ilə kombinə olunmuş	≤75%

	qarın və uşaqlıq yolu əməliyyatları	
16.2.2.	Qadın sidik kisəsinin saxlanması məqsədi ilə qarın əməliyyatları	≤50%
16.2.3.	Qadın sidik kisəsinin saxlanması məqsədi ilə uşaqlıq yolu əməliyyatları	≤50%
17.	Dəri	
17.1.	Dəri və dərialtı toxuma	
17.1.1.	Baş və boyun dərisinin plastik çıxarılması	≤50%
17.1.2.	Mikroskopik nəzarətlə dərinin patoloji dəyişikliyinə çıxarılması	≤50%
17.1.3.	Tük ilə örtülmüş dəri loskutu əməliyyatı	≤50%
17.1.4.	Dəri loskutu əməliyyatı	≤50%
18.	Yumşaq toxumalar	
18.1.	Döş qəfəsi divarının plevrası və diafraqma	
18.1.1.	Döş qəfəsi divarının hissəvi yarılməsi	≤50%
18.1.2.	Döş qəfəsi divarının rekonstruksiyası	≤75%
18.1.3.	Döş qəfəsi divarında digər əməliyyatlar	≤50%

18.1.4.	Plevranın açıq yarılması	≤50%
18.1.5.	Plevra üzərində digər açıq əməliyyatlar	≤50%
18.1.6.	Diafraqma yırtığı əməliyyatı	≤50%
18.1.7.	Diafraqmanın üzərində digər bərpa əməliyyatları	≤50%
18.1.8.	Diafraqma üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
18.2.	Periton	
18.2.1.	Nazik bağırsağın mezenterium üzərində əməliyyatlar	≤50%
18.2.2.	Yoğun bağırsağın mezenterium üzərində əməliyyatlar	≤50%
18.2.3.	Arxa peritonda əməliyyatlar	≤75%
18.2.4.	Peritonda digər əməliyyatlar	≤50%
18.3.	Fassiya düyünü və kisəsi	
18.3.1.	Fassiyanın transplantasiyası	≤50%
18.4.	Vətər	
18.4.1.	Vətər transplantasiyası	≤50%
18.5.	Əzələ	
18.5.1.	Əzələ transplantasiyası	≤75%
19.	Kəllə və onurğa sütununun sümük və oynaqları	
19.1.	Beyin və üz kəllənin sümükləri	
19.1.1.	Kəllənin plastik bərpası	≤75%
19.1.2.	Kəllə üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
19.1.3.	Yuxarı çənə sınığının bərpası	≤50%
19.1.4.	Digər üz sümüklərinin sınığının bərpası	≤50%
19.1.5.	Üz sümüyünün fiksasiyası	≤50%
19.2.	Alt çənə və gicgah-çənə oynaqı	
19.2.1.	Alt çənənin rezeksiyası	≤50%
19.2.2.	Alt çənənin fiksasiyası	≤50%
19.2.3.	Gicgah-çənə oynaqının rekonstruksiya əməliyyatı	≤75%
19.2.4.	Gicgah-çənə oynaqı üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
19.3.	Onurğa sütunu sümük və oynaqları	
19.3.1.	Onurğa sütununun boyun hissəsində ilkin dekompressiya əməliyyatları	≤75%
19.3.2.	Onurğa sütununun döş hissəsində dekompressiya əməliyyatları	≤75%
19.3.3.	Onurğa sütununun bel hissəsində ilkin dekompressiya əməliyyatları	≤75%

19.3.4.	Onurğa sütununun hər hansı bir hissəsində dekompressiya	≤75%
---------	---	------

	əməliyyatları	
19.3.5.	Boyun hissəsinin fəqərəarası diskin ilkin yarılməsi	≤50%
19.3.6.	Boyun hissəsinin fəqərəarası diskin diaqnostik yarılməsi	≤50%
19.3.7.	Döş hissəsinin fəqərəarası diskin ilkin yarılməsi	≤50%
19.3.8.	Döş hissəsinin fəqərəarası diskin diaqnostik yarılməsi	≤50%
19.3.9.	Bel hissəsinin fəqərəarası diskin ilkin yarılməsi	≤50%
19.3.10.	Bel hissəsinin fəqərəarası diskin diaqnostik yarılməsi	≤50%
19.3.11.	Onurğa sütununun hər hansı bir hissəsinin fəqərəarası diskin yarılməsi	≤50%
19.3.12.	Onurğa sütununun boyun hissəsi oynaqların ilkin birləşdirilməsi	≤75%
19.3.13.	Onurğa sütununun digər hissəsi oynaqların birləşdirilməsi	≤75%
19.3.14.	Onurğa sütununun oynaqların diaqnostik birləşdirilməsi	≤50%
19.3.15.	Onurğa sütununun zədələnmiş hissəsinin çıxarılması	≤75%
19.3.16.	Onurğa sütunu sınığının dekompressiyası	≤75%
19.3.17.	Onurğa sütunu sınığının bərpası	≤75%
19.3.18.	Fəqərə oynaqının onurğa oynaq səthinin denevrasiyası	≤75%
19.3.19.	Fəqərəarası disk üzərində digər əməliyyatlar	≤50%
19.3.20.	Onurğa sütunu üzərində digər əməliyyatlar	≤75%
20.	Digər sümük və oynaqlar	
20.1.	Əl və ayaqın kompleks bərpası	
20.1.1.	Biləyin və baş barmağın kompleks rekonstruksiyası	≤100%
20.1.2.	Biləyin digər kompleks rekonstruksiyası	≤100%
20.1.3.	Ayaq darağı arxası və ayaq darağı sümüklərinin kompleks rekonstruksiyası (ön hissə)	≤100%
20.1.4.	Ayaq darağı arxası və ayaq darağı sümüklərinin kompleks rekonstruksiyası (arxa hissə)	≤100%
20.2.	Sümüklər	
20.2.1.	Sümüyün oynaqətrafi hissəsinin bucaqlı əyriliyinin yarılməsi	≤50%
20.2.2.	Sümüyün digər oynaqətrafi hissəsinin yarılməsi	≤50%
20.2.3.	Sümüyün diafizal bölünməsi	≤50%
20.2.4.	Ayaq sümüyünün bölünmə əməliyyatı	≤50%
20.2.5.	Sümüyün digər bölünməsi	≤50%

20.2.6.	Sümüyün digər rekonstruksiyası	≤75%
20.2.7.	Sümük iliyinin transplantasiyası	≤100%
20.3.	Oynaq	
20.3.1.	Sement istifadə olunmaqla bud-çanaq oynağının tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.2.	Sement istifadə olunmadan bud-çanaq oynağının tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.3.	Bud-çanaq oynağının digər tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.4.	Sement istifadə olunmaqla diz oynağının tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.5.	Sement istifadə olunmadan diz oynağının tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.6.	Diz oynağın digər tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.7.	Sement istifadə olunmaqla digər tam protezlə oynağın dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.8.	Sement istifadə olunmadan digər tam protezlə oynağın dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.9.	Digər oynağın digər tam protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.10.	Sement istifadə olunmaqla bud sümüyü başının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.11.	Sement istifadə olunmadan bud sümüyü başının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.12.	Bud sümüyü başının digər protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.13.	Sement istifadə olunmaqla bazu sümük başının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.14.	Sement istifadə olunmadan bazu sümük başının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.15.	Bazu sümük başının digər protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.16.	Sement istifadə olunmaqla digər sümük oynağının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.17.	Sement istifadə olunmadan digər sümük oynağının protezlə dəyişdirilməsi	≤75%
20.3.18.	Oynağın protezlə rekonstruksiya və yerinə salınması	≤75%
20.3.19.	Oynağın digər rekonstruksiya və yerinə salınması	≤75%
20.3.20.	Oynağın digər rekonstruksiyası	≤75%
20.3.21.	Oynağın travmatik dislokasiyasının ilkin açıq yerinə salınması	≤50%

20.3.22.	Travmanın plastinka ilə ilkin bərpası	≤50%
21.	Kombinə olunmuş əməliyyatlar	
21.1.	Bir neçə sistemləri əhatə edən əməliyyatlar	
21.1.1.	Yuxarı ətrafın replantasiyası	≤100%
21.1.2.	Aşağı ətrafın replantasiyası	≤100%
21.1.3.	Digər orqanın replantasiyası	≤100%
21.1.4.	Sistemarası transplantasiya	≤100%
21.1.5.	Hər hansı ətrafın protez implantasiyası	≤75%
21.1.6.	Əlin amputasiyası	≤50%
21.1.7.	Ayağın amputasiyası	≤50%
21.1.8.	Çanağın klirensi	≤50%

2. Sığorta ödənişinin həcmi və həyata keçirilməsi qaydası

- 2.1.** Sığorta ödənişinin həcmi keçirilmiş cərrahiyyə əməliyyatın növündən asılı olaraq sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş faiz nisbətində müəyyən edilir və birdəfəlik ödəniş şəklində verilir.
- 2.2.** Cərrahi əməliyyat növünün cədvəl ilə müəyyən edilməsi və ya əməliyyatın növü cədvəldə qeyd olunmadıqda ona uyğun sığorta ödənişinin həcmi müəyyən edilməsi sığortalı tərəfindən təqdim edilmiş sənədlərin və əməliyyatın ağırlığından asılı olaraq sığortaçı tərəfindən aparılır.
- 2.3.** Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün aşağıdakı sənədlərin təqdim edilməsi tələb edilir:
 - 2.3.1.** Diaqnozlar göstərməklə xəstəlik tarixçəsindən çıxarış (müalicə stasionarda aparılıbsa);
 - 2.3.2.** Diaqnozlar göstərməklə ambulator kartadan çıxarış (müalicə ambulator aparılıbsa);
 - 2.3.3.** Diaqnozu və müalicənin tarixlərini göstərməklə tibb müəssisəsindən arayış (sığorta hadisəsi bədbəxt hadisə nəticəsində olubsa).

3. Xüsusi istisnalar

- 3.1.** Sığorta müqaviləsi ilə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığortalının cərrahi əməliyyat ilə nəticələnən sağlamlığının itirilməsi halından sığorta təminatı aşağıdakılar nəticəsində yaranarsa sığorta hadisəsi hesab edilmir:
 - 3.1.1.** Sığorta müqaviləsi bağlandığı günə qədər 3 il ərzində mövcud olan (və ya keçirilmiş), və sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan xəstəlik və vəziyyətlər.
 - 3.1.2.** Kosmetik cərrahiyyə (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan kosmetik qüsurlar istisna olmaqla);
 - 3.1.3.** Profilaktik tibbi müayinələr;
 - 3.1.4.** Kontrasepsiya və sterilizasiya əməliyyatları;
 - 3.1.5.** Sonsuzluqla əlaqədar müayinələr;

- 3.1.6.** Hamiləliyin süni surətdə pozulması və bununla əlaqədar digər cərrahi əməliyyatlar (birbaşa tibbi göstəriş istisna olmaqla).
- 3.2.** Hazırkı Əlavə şərtlərin 3.1-ci bəndində qeyd edilmiş müddətdə sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan bir xəstəlik və ya vəziyyət aşkar olunubsa, sığorta təminatı başladığı gündən 24 ay ərzində bu xəstəlik və vəziyyətlə əlaqəli sığorta hadisələrinə təminat verilmir.

